

2021

Sanskrit

[Fifth Semester]

Paper - CC-12

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

[सर्वे प्रश्नाः संस्कृतवाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः]

A. यथेच्छं दश प्रश्नान् उत्तरत। **2×10=20**

1. सम्बोधने केन सूत्रेण का विभक्तिः विधीयते?
2. वैकुण्ठम् अधिशोते इत्यत्र सकारणं विभाक्तिं निर्णयत।
3. कस्मिन्नर्थं उपनिपातस्य कर्मप्रवचनीयसंज्ञा भवति?

(Turn Over)

(2)

4. अपि: पदार्थसूत्रे सम्भावनशब्दस्य कोऽर्थः? संभावने किम् उदाहरणम्?
5. किं नाम हेतुत्वम्? किं नाम करणत्वम्?
6. पत्ये शेते इत्यत्र सकारणं विभक्तिं निर्णयत।
7. किं नाम परिक्रयणम्? परिक्रयणे साधकतमं किं कारकं भवति?
8. ध्रुवमपायऽपादानम् इत्यत्र ध्रुवशब्दस्य अपायशब्दस्य दीक्षितमतानुसारम् अर्थं लिखत।
9. सामर्थ्यं कतिविधम्? कानि च तानि?
10. अव्ययं विभक्तिः... इति सूत्रं पूरयत।
11. ‘अव्ययं विभक्तिः...’ इत्यादिसुत्रानुसारं यथाशब्दस्य चतुरः अर्थात् लिखत।
12. को नाम विग्रहः? स कतिविधः?
13. राजपुरुषः इत्यस्य अलौकिकविग्रहं प्रदशर्य समासविधायकं सूत्रं लिखत।
14. उपसर्जनसंज्ञाविधायकं सूत्रद्वयं लिखत।

(3)

15. पीताम्बरः इत्यस्य विग्रहवाक्यं समासनाम् च लिखत ।

B. यथाकामं चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः । **5×4=20**

1. सूत्रं व्याख्यात - तथायुक्तं चानीस्थितम् ।
2. सूत्रं व्याख्यात - साधकतम् करणम् ।
3. सूत्रं व्याख्यात - चतुर्थी सम्प्रदाने ।
4. टीकां लिखत - योगविभागः ।
5. सूत्रं व्याख्यात - नदीभिश्च
6. रूपं साधयत - नीलोत्पलम् ।
7. टीकां लिखत - केवलसमासः ।

C. चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः **10×2=20**

1. प्रातिपादिकार्थसूत्रं व्याख्यात ।
2. उपपदतृतीयाविभक्तिविधायकानि सूत्राणि समासेन व्याख्यात ।
3. तत्पुरुषमासविषये निवन्धमेकं लिखत ।
4. समासः कतिविधः ? तेषां लक्षणानि सोदाहरणं प्रतिपादयत ।